

המוכר את הבית פרק רביעי בבא בתרא

ל' א מ"י פ"ד מהל'
מקוואות הל' א סמג
עשין רמח:
ל' ב מ"י פ"א מהל' כלים
הלכה כד:

ס' יהיה טהור מה מעין צידי
ת' דאסמכתא היא כמו כמה
ה' ר"ת דתנן במס' מקוואות
חלה פוסל את המקוה ושלושה

*הוא קיימא לן דרבנן ועוד האמר ר' יוסי בן
 ר' חנינא יבדק של מתכת מחלוקת לעולם
 ובנן היא ⁶ ושאני שאיבה דרבנן אי הכי
 אפי' חקקו ולכסוף קבעו נמי שאני התם
 דאיכא תורת כלי עליו בתלוש בעי רב יוסף
 מי נשמים שחשב עליהם להדיח את
 האיציטרוכלין מהו ⁶ לזרעים אליבא
 דרבי אליעזר דאמר כל המחובר לקרקע
 הרי הוא כקרקע לא תיבעי לך כי תיבעי
 לך אליבא דרבנן דאמרי אינו כקרקע
 מאי תיקן ⁷ שלא ליה רב נחמיה בריה דרב
 יוסף לרבה בריה דרב הונא זומי
 לנהרדעא כי אתיא הק איתתא לקמן
 אונה

אחלה לעולם רבנן. דדף הוא. ודקשיא לך גבי נימור אפילו קצבו
 ולבסוף חקקו נמי יפסול לתקוה לרבנן דמטמאי ליה גבי דף וחשיבי
 ליה כלי בכל עניינא אפי' בקצבו ולבסוף חקקו שאני שאיבה דרבנן
 כדפרישית לעיל הלכך גבי נימור הוא דמקילי רבנן ואמרי אינו פוסל

בִּקְבָּעוֹ וּלְבָסוֹ חֲקָקוּ אֶזְלָא לְגַבִּי דִּף
 דְּיוֹמָתוֹ מִן הַמּוֹרָה לְעוֹסֵם מַמָּה אִפִּי
 בִּקְבָּעוֹ וּלְבָסוֹ חֲקָקוּ מִתְּנִי בְּסִדְרָא אִפִּי
 לְהִרְבֵּנָא דְכָל הַמַּחְזוֹר לְקִרְקַע אִזְנִי
 כְּקִרְקַע: א"ו. לְהִרְבֵּנָא הֵכָּל שׁוּה בִּין
 בִּקְבָּעוֹ וְאִחִי חֲקָקוּ בִּין חֲקָקוֹ וְאִחִי
 בִּקְבָּעוֹ אֶזְלָא בְּצִיטָא לְקִרְקַע וְחִשְׁבִּי
 מְגוֹר וּגְבִי שְׂאִיבָה הוּא לְדִלְקִי לְבָטְלוֹ
 אֲבָב קִרְקַע אִפִּי חֲקָקוֹ וּלְבָסוֹ בִּקְבָּעוֹ
 וְנִי לֹא יִסְכּוֹל מִקּוּה וּלְבָטְלוֹ אֶזְלָא
 בִּקְבָּעוֹ: וְחִשְׁבִּי הֵסֵד לְהִיכָא מוֹרָה אֶזְלָא
 קוֹ: וְכָל כֵּן לֹא רִצּוֹ הוּא לְדִלְקִי לְבָטְלוֹ
 לֵךְ שְׂאִיבָה מְגוֹרָה מוֹ הוּא לִי וְהוּא
 שֵׁס כְּלִי עֲלֵיהּ קוֹדֵם שְׁהוֹבֵב
 בִּקְבָּעוֹ וְנִי לֹא שְׂחַבְתָּ לִּי כְּלִי בְּטוֹלָה
 גְּזִירָתָם אֲבָבִי: צִי רֵי יוֹסֵף מִן
 שְׂמִינִי: שְׂמִי יוֹרְדִילִי וְחִשְׁבִּי עֲלֵיהּ

שידיחו האינטרוצולין מהו שאותן גשמים יכשירו וזרעים אם נפלו עליהן לקבל טומאה דמתן (משכירין פ"א מ"ה) כל משקה שחלמנו לרצון אפי"ם שאינן סופו לרצון ומכאן והבא נמי כיון דניחא ליה בירידתו לאורך האינטרוצולין דאפי"ם דלא מיכא ליה בירידתו על הפירות והכשר וצבדא שיהא אינטרוצולין תשוב כהלום דלא מהני ממשבחו ולא קרינא פיה ובי יתאן אלא היכא דמחשב שירדו על דבר תלוש כדאמרין בפ"ק משמטת חולין (דף טו.) תלוש ולבקוח חיבור לענין הכשר וזרעים ממחלוקת דמתני' הכופה קערה על גבי הכותל כו' ופרכין רשא לא לסיפא ודייקין מינה דכותל גיזין חסוד תלוש ואם חשב שזוד מהי זה ובי יתאן אבאב בכותל מערה שהוא מחובר מעיקרו לא מהניא ממשבחו להכשיר וזרעים וצורות הכנים) יליף מקראי דבשינן מחשבה לאורך דבר התלוש והוא אינטרוצולין נמי תלוש ולבקוח חיבור הוא ואליבא דרבנן לעיל (פסא) תפליגי דמכשתא קמיצביאל על דמפרש' ואולי לא כיצירא דהי' התלוש ולבקוח חיבור לענין הכשר וזרעים הי' תלוש לא כו': אליבא דרבי' דאליעזר לא כיציעי קך. דודאי חשיב מחובר ולא מיצביאל אינטרוצולין דדמי לקרקע טפי ממכשתא קבועה דודאי חשיב מחובר אלא אפילו ומכשתא קבועה דחשבו לה רבנן תלוש פליג איהו ואמר כל המחובר כו' איכא למימר דטעמיה י"ה הם מסודר דשינן יפה מוכר דבאן כללא קאמר ועוד דשמעתי על גבי דך דמטור' דשינן בחקנו דדקא קצבנו ואליבא דרבנן דדך נמי לא קמיצביאל ליה דודאי תלוש ולבקוח חיבורו הו' תלוש דקא חשיבי ליה תלוש גבי טומאה אפי' קצבנו ולבקוח פלגי והוא הדין לחשבי: כי כיציעי קך אליבא. דהנהו רבנן דלעיל דטעמי עליה דריב' אליעזר דמכשתא קבועה מאי מ' אמרין היינו עטמיהו דקצירא להו דכל תלוש ולבקוח חיבור חשיב תלוש והלכך לא מכר את הקבועה והוא הדין לגבי הכשר טומאה וכיון דטעמיהו משום דחשיבי ליה תלוש לא מצביאל חשיב היכא דחשיבי להדיח דמכשתא קבועה דמכשירין אלא אפילו חשיב להדיח בזהו אינטרוצולין מכשיר את הזרעים דעל כרחך טעמיהו גבי אינטרוצולין

ר פוסלים מים שאזינן אבל במקוה שלם כל מים שאזינן שצבולם אין
אחת דמתן התם פרק ששי (מ"ח) היה צבילין מ' סאה ובתחומן אין כלום
וצב מים שאזינן אין נפסל כיון שהיה שלם דהא אי אפשר אם לא היה
ברכה בהן את האצטרובילין מהו להכשיר בהן את הוצרעים. פתם
ואליצא דרברן דמתכשת ואזינן לר"י דלם קן לימם סתמא תלוס
(דף טו. וס) ולא הוה ליה למינקט אצטרוביל טפי משאר מילי ועוד
ענין הכשר ורעים כמו שחשבה לענין מכר ועוד לענין שחיטה נמי
לרברנן דדף לא מיבעיא ליה לדקדקו ודאי הוי כתלוס א"כ דאמיבעיא
ענין הכשר ורעים תיבעי ליה לענין טומאת דף ופיסל דאציפליגו
כתלוס ה"נ לרברן דמתכשת דאמאי אית לן לנמינר דפליגי ביה
בתכשת לכותל ואצטרוביל ובפרק קמא דחולין (דף טו.) מחלק בין
ליה וגרסא לר"י לרברנן דדף מיבעיא ליה דחשבי ליה לדף תלוס
סאדדי ואליצא דמאן דלמר צפ"ק דחולין (דף טו. וס) כתלוס
אמיבעיא ליה לרברנן דדף ומכתשת דכולוהו צבין דרבי אליעזר
והכי קמנעיה ליה לאצטרוביל דבעל לגבי קרקע גבי מכר לרברנן
ו רעים או דלמא לענין הכשר ורעים לא חשיב מחזור כמו כותל א
בתשת היינו משום שאין סופה כל כך להעכב צבית כמו האצטרוביל
טל יומר מכותל א ואליצא דרבי אליעזר לא מיבעיא ליה דהא חשיב
ל ווא דקאמר אליצא דרבי אליעזר לא חיבדי לך דלמר לא המחזור
אין להוכיח אהכשר ורעים א אלא אמאי דמטהר דדף קא סמין.
מעמל

(א) [ב"ק מז, ב] כחובות סט.
(ג) [ויקרא יא, ד] [מכשירין
פ"ד מ"ג, ה] [שמעני סוף
פרשה ט, ו] [ז"ל משום שאי
אפשר וכ"ה בס"י],

(א) גמ' מהו להכשיר בהן את הזרעים אליבא דר' אליעזר: (ב) רשב"ם ד"ה אליבא דר' אלעזר דטעמיה דר' אליעזר התם וכו' בדקדקשבי ליה תלש: (ג) ד"ה כי מינעי וכו' היכא דחישב להדיח המכבתשת וכו' אפילו חישב להדיח:

וּשְׁאֵנִי שְׂאִיבָה דְּרַבְבֵּן.
שְׁמִיקָה נִפְסַל צַ' לְגוּיִן מִים
שְׁאִיבִין, מְדַרְבֵּן הִיא (ב"ק
10). כִּי אֵתִיא הֵךְ אֵיתֵתֵא
לְקַמְךָ. אֵשֶׁה אַחַת צֹאֵת לְפָנֵי
ר' נַחֲמִיָּה שֶׁהִיא לֵה לֵּיטוֹל
עֵשׂוֹר נִכְסִים בְּמִקְוָמוֹ שֶׁל
רַבֵּה דֵּר רַב הוֹנָא וּבִקְשָׁה מִטּו
לְשַׁלּוֹת לוֹ דֵּר נַחֲמִי מֵאִתּוֹ שֶׁמַּחֲדֵל
צְדִיקָה (כְּתוּבוֹת 58).

א. ומשום הכי לא מבטיל

[illegible]

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

**עין משפט
גר מצוה**

ב א מיי פיל מהל מכרה
הל יט סמג עשן סב
טוש"ע ח"ת סומן קרב ספק

יב:
בא ב ג ד ה ו טיי שס
פ"ה הלכו ו סמג ש
טוש"ע ח"ת סומן רבו ספק

זכ ז ח טיי שס הל ט
טוש"ע שס ספק ג:

—●—

רבינו גרשום

קמ"ל. דאפי' הכי קנה דסנא דאדנא כלומר כל הקרקע חד הוא: פ"קמ"ט טלפחא. לרנרין מיישי שאדצורין בחו: מיל. מפרמחא. זה כמו קורטש שפירכין בו א' הענבים שהן עיקר תשמישי הבר: כלונסאות. אלק העצים שנומרים פירן וימין לקורה וקובצין ומשמיין בריח מזה לזה ובעמודי הקורה על הבריו. כצירין כבשי אותן קציעין שמשמיין על הקורשים (ד"ן): קורה קורה משו: הנסרים. הם הקורשים שמשכיבין על גבי התמר ויש אומרי' אלו אותם שמקיפין אותן סביב לתמר וקורשין שלא יתפורו הענבים אלק ואלין: היקבים. הם הסלים שמביאין בהם הזיתים מן הכרם לביית הבר: ריחים התוחמים. שהיו טוחנים בהן הזיתים ואחר כך משימין הזיתים ביבק כדי להוציא השמן יפה וכל הני שיני לביית הבר לפיכך מכורין הם: העלינות. היינו הרובץ אינה נבחר דלא שימא. היא בנתי בד בלבד: השקין. אלו השקין עצמן שהיו מביאין הענבים או הזיתים בהם לאתור מלי שהוא חזק לכתם שהוא חזק ובה מכרס לבד ומכר לכתם והוא עשוי מן עור מרצופין שלועות מאל"ש: פ"ח הנסרים. בית המרחץ שלהן היה עשוי מאבני שיש וכשהוא בוער מתחזין מתחמם השיש מאז ומשמיין נסרים על גבי הרצפה של שיש כדי שיעזבו שלחן הרחיצין: ספלים. גביעין שמורדין מן המים עליהן: חולאות. אלו הבגדים שפורשין כנגדן לפתח המרחץ כעין וילון. כל הני לא שייכי למרחץ: מגורות המים. מקורות המים ששוכנין אותן דרך סילון למרחץ: מבן בית הנהגים. שמשגיגין שם הנסרים כן הכי נמי בית הקמין: יקמין. אלו בגדים שמעטפין באשידם במרחץ מפני החום שלא יזיק להם בראשם והני בגדים שייכי למרחץ ולא היו מטלטלין והיי' קרתי מתני' לקמן:

א' נראה ד"ל הימים.

סז:

י' ט"פחא. היינו עדשים דסוף מסכת ע"ז (דף עה. עה.) דאמר בעו מנייה מרב הונא הני י' (גודגא) דארמאי מאי א"ל תניתיה מי ששהי גמיו וצית צדיו טמאים הדפין והולצין והעדשים מדיחין ופירש נמי הקונטרס הם דעדשה היינו גם עצמה^א וקשה דהתם מן

דגת זריכה יגוב ואומר י' ב'קונטרס דלצרייתא סמכין דלא נגיגין למעבד יגוב צגת י' (ורש"י) מגיה התם בצרייתא מנגנב ע"פ הסוספת' ומלריך יגוב לגת י' (ור"ת) אומר דאפילו אי גרסינן מדיחין לא פליג אממתמין דעדשים לאו היינו גם י' אלא כמו שפי' בערוך בערך טלפח מציאין טיט ומעריצין בו מן ועורת של פשמן ועושים כמין ריחים גדולים ונותנין על הזיתים שלא שומנין^ב וההוא סגי ליה צהדשה^ג ור"ת לר"ת אמאי לא דפשיטא הוא שהוא עיקרו של מנר חשיב צמתמין דז עצמו דמנר וי"ל דפשיטא הוא שפירש בערוך יקצים סלים שמציאים זו זיתים והתם נמי גבי מי שהי גמיו וצית צדיו טמאים הא דלא חשיב גם עצמו מפני שאין היז ממשמשינן צו שהוא כדז ואי אפשר לטלטל ועוד שכבר פי' דין גם לענין יין נסך דבעי יגוב והוא הדין לענין סירות^ד ור"ת צשלמא לפ"ה דכל הנהו י' דמנר הן מחוצרין אלא לר"ת שמפרש טלפחא עיגול של טיט שאינו מחובר ויקצים סלים אמאי מנר כיון שאינן מחוצרין וי"ל מפני שאינן חשוינן כ"כ ובעלים אגב דז גופיה א"ג לפי שאין עוצדין אלא לכן: **לא מבר את הנסרים.** נראה לר"י דהיינו נסרים שמכסין בהן את החמין כדאשכחן בפרק כירה (שם דף מ.) אלא א"כ היו חמין שלו מחופים בנסרים:

בולן מכורין י"בין כך ובין כך **לא מבר לו את הבריות** המספקות לו מים בין בימות

המוכר את הבית פרק רביעי בבא בתרא

מתן מעות הלכן לא קנה אלא אותו שהחזיק י' דהא הך דשמואל נמי אילו לא נתן מעות לא קנה אלא מה שהחזיק ואם נתן דמי חליין לא קנה בצוקת אחת מהן אלא כנגד מעומיו. ור"ת כיון דצנמן דמי כולן מיירי שמואל מה לנו לחזקת אחת מהן והלא קרקע נקנה בכסף ולא זריכה מו חזקה איכא למימר דצמקוס

שנותצין השטר מיירי דהתם לא קני קרקע צמעות אלא צשטר או בצוקה כדלמרי' צפ"ק דקדושין (דף כו.) עלה דהך משנה נכסים שיש להן אחריות נקינן בכסף כו' אמר רבא לא שנו אלא צמקוס שאין כותצין את השטר לא אצל צמקוס שנותצין את השטר לא קנה עד שיכמוצ את השטר א"ג עד שיחזיק: **חזא שמישא.** י' כל העשר שדות עומדין לזריעה והלכן כשהה אחת חשויצין על ידי סדנא דארעא שמחבר אותן: **בתנאי' המורא** **אם צים סדר.** צים שהבד לו ואומר צית לתשמיש דז לדזו עשוי: **מנר** **אם סיס.** בגמ' מפרש דהיינו דז עצמו כדמפרש ואיל. ונראה צעניי דכל הני דקמני צהו מנר קצועין הן שס ואינן דלינן מכוריס כלל צית הבד צהו נמיטלטי הן כדלמנין נמי (נלעל ד. סה.) גבי צית שמנר מתמשת קצועה ולא המיטלטלת: **הממל** י' **הצמולות.** בגמ' מפרש קצועין הן: **צעירים וגגלל וקורא.** דלינן מכוריס הן וצגמ' מייפרשי כולהו: **וצומן שאמר לו הוא.** הציט של דז וכל מה צצמורו איז מוכר לך כולן מכורין דוקא הני הצריצין לצית הבד אצל שאר תשמישין שמונחין צמכו להשמר אינן מכורין: **מנר** **אם הקורא.** כדמפרש טעמא צגמנא דהיינו עיקר צית הבד: **גב' טלפחא.** היא עריצה שקורין מיי"ע עגולה כשהה עדשה קרי לה בצרייתא צמסכת ע"ז (דף עה.) עדשים י' מתרגמינן טלופסין: **ממל** **אמר רבי אבא צר ממל מפרכנא.** אכן נקובה שמכניסין בה עץ ומפרכין בה הצימס צצית הבד דהיינו דומיא דמכמשת. ויש מפרשים דהיינו עץ עצמו שמפרכין צו את הזיתים ולפי שהוא י' תשמישי צית הבד הוא

מכור כלל צית הבד ואע"ג דמיטלטל. ולשון ראשון מפירושי ר' חננאל עיקר: **עלונסום.** אותן שנועלין י' צראש הגת מכאן ומכאן י' ונוקבים זה כנגד זה ונותנים צריחים מזה לזה ומעמידין הקורה על הצריח. וכלע"ז קורין להן יומיליין תאומים ויש מקומות שקורין שרור"ש אחיות: **דיבשי.** נסרים שנותנין על הקורה להעלותה ולהורידה: **קורא.** דממני' היינו קורה כמשמעה שגם צצבל קורין לה כן: **מנר** **אם הנסרים.** אינם כבישי דא"כ תקשי אממני' דהתם קמני לא מנר והכא קמני מנר אלא הן כעין נסרים תמונים סביב הזיתים צצית הבד כדי שלא יתפורו אנה ואנה צהכניד הקורה עליהם ונראה צעניי שמחוצרים שס וקצועים שס שס לעולם. וצמוספתא י' פ"ג ה"א גרס מנר את היצרים ונראה דנלרים גרס והיינו עקל צית הבד שקושצין צהס הזיתים כדי שלא יתפורו י' יקצים. היינו י' התקוקה ועשהיה כעין יקב וכדכתיב (ויאל א ג) והשיקו היקבים מירוש ויזהר והשיקו לשון הומה ורעש שהיין עושה כשנופל מן היקב: **המפרכות.** היינו ממל דממני' דפרישנא לעיל מפרכנא: **הריחים הסחסוגה.** קצועה היא וטוחנין בה זיתים צצתחלה מפרכין אותן צמפרכות ואח"כ טוחנין צריחים ואח"כ עוצרין אותן צצית הבד והכי אמרינן צצמנחות (דף פו.) ושאין ומרלופין. לשאת צבה זיתים צצית הבד אלא שהמרצופין הן של עור והשקין מנוא' של עזים וכל דמטלטל לא מודצן: **בתנאי' הכי** גרסינן צסדר המשנה **המורא** **אם צים המרחץ.** צית שעשוי למרחץ צו. וגי' צמים זה הן לפנים מזה כדלמרינן ציצילאות השבת (שם דף ג.) פנימי לרחיזה חילון שעומדין שס מלוצשין ציטוני שפושטין שס בגדיהם וצמוספתא י' פ"ג ה"ד קמני צהדיא המוכר את המרחץ מנר צמים הפנימים וצמים החיצונים: **הנסרים.** שנותנין על גבי קרקע המרחץ ועומדין עליהם הרוחאים שלא יכור רגליהם מחוס הקרקע אי נמי שלא יטנפו רגליהן ומשום דמטלטלי לא מחדצני: **ספלים.** לתם צבה מים למרחץ ומיטלטלין: וויילאות. מסך כנגד הפתח. ולי נראה צגד צמסתפנין צו דהיינו אלונגטיא:

לא מנר מגורות שם מים. צריכות מים ששפכות מים למרחץ: **ולא אולרות** של עזים. שהיו לחמם בהן המרחץ. והיינו טעמא דלין אלו תשמישין המיוחדין למרחץ כי הני דלעיל ואין אלו מאחי תשמישיה אלא ממונו הן ליהנות בהם אפי' צצית דכשקונה אותם קונה להסיק צציתו ולאפות ולללות בהן כמו חטיי ושערי. מגורות כמו נהרסו ממגורות (ויאל א) כיולא צו מגורה שהיא מליאה פירות (פסחים דף ט.) **גב' צים הנפרין.** צית י' שמכניסין צו הנסרים לאחר רחיזה: **אם צים היקמים** גרסי' צמוספתא י' פ"ג ה"ד. י' מפרשים חדר שמלניעין צו הגיגיות שמשימין צו מים חמין ולא ניראה לי דהיינו נמי צית היצרות דקמני צמוספתא י' פ"ג ה"ד. י' מפרשים י' יקמין סודר שמעטפין בהן ראשן מפני חוס המרחץ. וכל הני צמים מחצרי לצית המרחץ: **אצל לא אם הנסרים.** דמיטלטלי: **ולא י' ספלים** גרסינן. ואית דגרסי' ספליין שיושצין עליהן צצית המרחץ. וראשון עיקר דהא צמתמיתין נמי ספלים גרסינן צין

מסורת הש"ס

א' צ"ל רבא, א' ג' הערוך ע"כ עכר צ' העבריים וכן ה"י צמסנת שמתמית ומכר הציט"ע שכן נירמס היר"ק, א' לקמן טח: ע"ש, א' ח"א הידלרות, א' צגמנא סה, א' צגמי איתא כלל צנתא, א' ונחו פירות הערוך ע"כ יקמין, א' צ"ל גרנין, א' צ"ל וריש, א' צ"ל וריין, א' ונחי צרי"ש סוף טה"ר, א' ונחי תוספות מ"ה סה. ד"ה דפני וס"ה.

—●—

הנהגות הב"ח

א' ג' קנה מלמל החזיק בצמולצה קנה חולסות פשיטא דהא: א' שם ואת הימים התחתונה צבל לא העלינו (וצומן שאמר לו וכו' את המרצופין) ח"מ וגי' צ"א לא מכר לא את העשירים ולא את השקין ולא את המרצופין וצומן שאמר לו הוא וכל מה שבתוכו הרי כולן מכורין וכן טען מוכרין צו: א' שם מתמסר המוכר את בית המרחץ: א' ג' אצל לא את המרין עצמן ולא את היקמין עצמן ולא את הספלים עצמן ולא את היוללות עצמן: א' רש"ב"ם ד"ה (נע"א) כיון וכו' אלא אותו שהחזיק הוריל ואין מי שמוכרו לו ואומר לו דן חזק וקני דהא דן צמטאל: א' ד"ה מלח משמיטת כל שדות עומדין לזריעה והלכן העשירה כשהה אחת כלי': א' ד"ה הממל אצל תמללות צגמנא מפרש קרצועין קן: א' ד"ה ממל וכו' ולפי שחא עיקר תשמישי צית הבד: א' ד"ה ממל וימלן לקורה ויכרי מכלל ומכלל לקורה ויכרי: א' ד"ה מנר את הנסרים וכו' שלא יתפורו אנה ואנה הס"ד: א' ד"ה צית המרין צית משגיגנין צו את הנסרים: א' ד"ה ולא את הספלים: א' ח"מ ד"ה י' וכו' ואומר שם קונטרס וכו' יגוב צגת רש"ב"ם מניח וכו' וי"ל דפשיטא הוא שהן עיקר: א' בא"ד דלל הנוי מנר שהרין קן מחוצרין:

—●—

לעני רש"י

מיי"ט. צרבה (חלק של הנתן שבו מניוחים את הענבים). יומיליין (יומיליין) תאומים (מזוה) המחזיקים את הנגה). שרור"ש (שרור"ש). אחיות (מזוה) המחזיקים את הנגה). ויי"ן (ויי"ן). בורג הבכבש (של הנגה).

—●—

מוכר תוספות

א. שהענבים נחננים בה. מוס' מה סה. ב. ולפי שהוא עגול כמין ערשה נקרא ערשה ועל שם שהמשקין יוצאין על ידו בשפע כמין יק יקס יא. ר"ש טמית פ"י מ"ח. ג. לפי שהיין אינו משהה שם כ"כ כמו בנה עצמה אבד צמח ומשום הכי הקלו בהכשרה. רש"י ע"ז סה.

^[א] גבי התייך ודאש' בית הדבד, ^[א] לקמן קמ, ^[א] לקמן פה: ^[ד] לקמן דף ק. ^[ז] בייק יב. ^[יזמזט] זט. ^[זטע] זט. ^[א] ופי' הדין, ^[א] עיר לע"ז, ^[א] זיל' גיטוימאן.

תורה אור השלם

1 דבתן קטר על פני ארץ ושלש מים על פני תרצותא

2 שלחמן פירדס רמונים עם פרי מדרים כפרים עם נדרים: שיר השירים ד י

הנהרות הב"ח

(א) גבי בימות החמה ובין בימות השמים ולא את בית כטוט: (ב) שם הירין הסו תנוטא: (א) שם כטוטללא דמי אי דבי מאי אפילו: דמי רשב"ג ד"ה ולא בית כטוט ור' לאו תשמיעין המיוחדין למרחץ גיטו: (א) ד"ה בית מבד ור' וסובל: דשמעתא הכי כ"ל וזיכת דלמר נתקן: (א) בא"ד הרחיב לו אלז ור' דמי הד בית קטת ור' לא קאי האי ואלין: (א) ד"ה ש"ת ור' כטוטללי דמי לר' כמקרקעי ור' עבדו (א) גבי בלשון ור' עבד ור' כ"ל אלו עבד וגיטו: (א) ד"ה דמיב ור' אלא הי' דכתיב ושולח:

מוסף רש"י

בר מחווינתא. זקן תמנויה לזית זקן תמלה גבול שדה כל אדם ואדם גיטו: (א) שדיע מילי השדות וגטילי עד כאן של פלוני ממאן ואילו של פלוני (ומחזורי: דף ע"טו).

צין צימוס החמה.

שהן מועטין וסד"א ליצטלו גבי המרחץ: ולא **ציוס כניסם העצים** גרסינן בתוספתא^(א). לא מכר לא את הצית ולא את העצים דכי היכי דעצים לאו תשמיעין ^(א) וינהו גס הצית שעשו לזרכו לא מיקרי תשמיש מרחץ כל כך: וכל תשמישו. לטפוי אלא

צריכות ואזרות של עצים דהוו

תשמיש למרחץ פורתא וכדמפרש לקמן שכתב לו מזרים החילונים והסג בזמן המלך: **תנוטא**. תנויות למכור זו פת ויין: **שטחו דס שומשמי**. ליבשן כדי לעשות מהן שמן צבית הדד זה כדמתן (שבת דף כד:). צשמן שומשמיין אצל עיקר תשמעשן למכור פת ויין הוא: הכי **בזמן מכוזין**. ואפילו ואזרות של עצים ור"ה לחנות זה: אין **בזמן מכוזין**. שהרי אין מיוחדין לבית הדד: הכי כתוב בפירושי רבינו מנחאל וכן עיקר אמר רב אשי חזינן אי א"ל צית הדד וכל תשמישו ואלין מזרנויו והני ככלל הסו מזרני קנה להו ואי לא לא קנה. וסוגיא דשמעתא ^(א) דלמר הכי סלקא וקיימא לן כרב אשי דהוא צתרא. ושמעינן מינה בזמן שא"ל צית המרחץ וכל מה שצמחו אינו מוכר אע"פ שמזכר לו מזרים החילונים לא קנה צריכות של מים ולא צית כינוס עצים דקיימא לן מזרים הרחיב ^(א)

אצל אס א"ל מרחץ וכל תשמישו ומזר לו מזריו והסג בזמן המזר הרי הן מכוזין הואיל וחזו פורתא לתשמיש צית הדד ורשב"ג דלמרן לעיל ציש פירקין ^[א] נגרים הרחיב לו הכא לא אמרינן הכי דכיון דחוי להך צית קתת לתשמיש צית הדד והוא צתוך המזר דחאי מכרו לו דלכן מיחס את המזר חוזה לו. לזון אחר כתוב צספדים אי אמר ל"י צית הדד וכל תשמישו ואלין מזרנהא לא קני דהשתא לא קאי ואלין מזרנהא לתשמישין אלא אצית הדד קאי הלכן לגבי תשמישין נאמר מזרים הרחיב לו אצל אי אמר אלין מזרני צית הדד וכל תשמישו קני דהשתא אמרייהו קאי ומכאל דלמר

אלו מזרני צית הדד ואלו מזרני כל אס כתיס. דכתיס בכלל עיר. ומכר את התצרות לא אילטרקין למיתני דהיינו עיקר עיר דעיר משמע איר העיר: **ציוס שאלין**. שחון דלמרן דהו לא מכר וכ"ש חיטי ושערי: ואפילו היו **דס כו'**. בגמ' מפרש מאי אפילו ממה חמורין יותר משאר מטלטלין לימכר בכלל העיר: **דכמה ועבדים**. אין נקראין מאני תשמישתיא ומאחר שהן מכוזין כ"ש חיטי ושערי וכסף וזהב דהוו מטלטלי דלא ניידו כדמוכת בגמ': **הסנטר**. בגמ' מפרש: **גב' ש"מ**. ממחתי דקתני ברישא לא מכר את המטלטלין וקאמר צסיפא אצל אס אמר לו כל מה שצמחה אז העבדים מכוזין מכלל דמעיקרא לא הוו מודדני אגב מתא משוס דמטלטלי וינהו צתמיה ואנן מיבעיא לן צפרק מי שמת ^[א] ונקמן ק. אי כמטלטלי ^(א) אי כמקרקעי דמי כלומר הא מיבעיא ליה אס לפי לשון בני אדם קרוי מטלטלי או מקרקעי דמדאורייתא דחאי כמקרקעי דמי לנקות צכסף צבטר ובחוקה כדמתן צקידושין (דף כ:). משוס דליחקוש לקרקעות דכתיב ^[א] ויקרא ^[א] והסתחלתם אותם אצל לגבי לשון בני אדם לגבי מאן דלמר מטלטלי לפלניא מיבעיא לן התם ^[א] ונקמן ק. אי דעמו של אדם ליתן עבדו ^(א) בלשון זה או לא ולא איפשוט התם ואמאי הא איכא למפשטה ממחתי דהכא דלפי דעת בני אדם חשוב מטלטלי שהרי המוכר את העיר סתמא דעמו אמקרקעי ואפי' הכי לא מכר את העצדים: מאי אפילו. דמשמע אפי' עצדים שאלן להם דין מטלטלי: **אלא מאי אים לך למימר**. אמאי קתני אפי' משוס דשאני מטלטלי דנייד שיש צו רוח חיים ויכול להוליכו לעיר אחרת ממטלטלי דלא ניידו **סד"א** אפי' כי אמר כל מה שצמחה וגמכרו מטלטלי דלא ניידו אלו העצדים והצדמות אינן מכוזין דלא מצטלו אגב מתא קמ"ל דמכוזין הן. ואפי' תימא נמי דעצדא לגבי שאר דיני כמקרקעי דמו ואמאי לא קני להו הכא גבי מקרקעי משוס דשאני כו' דלזין דעמו של מוכר עיר אלא לרצרים הקצועים צעיר ונקראין על שם העיר אצל זה שיכול לצאת מן העיר אינו בכלל עיר: **צר מחווינתא**. עצב הממונה להגיד ולחוויו תחומי השדות של מי זה ושל מי זה והוא עצב לשר העיר ואי אפשר לעיר בלא אותו ^(א). ורבינו חננאל פירש סנטר הוא שומר העיר לשון נטררה לא הכרמים (שיר א': א): **שמעון בן אצטולמוס**. כפר"ח: צאני שדות שקציב המדניה: **כל שכן צאני**. דלא ניידו: **לא מודבן**. משוס דנייד: **דכסיב ושולה מים**. כלומר להכי נקראין שאלין שצריכין לגשמים. הכא לא גרסינן אצל צר מחווינתא לא אלא הכי גרסינן ^(א) ושולה מים וגו': **בשלמא למאן דאמר צר מחווינתא כו' אלא למאן דאמר**. גנות הסמוכין לעיר ושצתוך העיר דשייכי צאני מה צא להוסיף על תנא קמא היינו שאלין דקאמר תנא קמא: **גיטוינטא**. גנות הסמוכין לעיר ושצתוך העיר דשייכי לעיר טפי מצאני שהרי גן ראוי לטייל צו כמו צבית: **שאלין**. גנות המשלחין פירות בכל שנה: **בשלמא למאן דאמר**. דסנטר היינו צאני היינו דקאמר תנא קמא גיטוינטא דהיינו שאלין מודדני אצל צאני לא ואמא רבן שמעון בן גמליאל לנמימר אפילו צאני מודדני: אלא

המוכר את הבית פרק רביעי בבא בתרא סח.

אלא מאי עבדא במשפטי דמי מאי אפי"ו. לאו משוס דאי כמקרקעי דמי אחי שפיר דהא מ"מ מצהמה איכא לאקשווי מאי אפי' אלא לומר דלא מפליגין צין מטלטלי דניידו כמטלטלי דלא ניידו פריך ור"ה דהוי מזני למיפרך אי כמטלטלי דמי אפי' גבי חצר

יכו מכוזין: **ב"י סברת מאי שאלין כו'**. ואס תאמר דכזולי גמרא הוו צית השלחין צאני שדות שמשקין אותן ומאי שגא הסא דמשנינן לזו מכל צית השלחין שצגמרא ויש לומר דפשיטא ליה לגמרא דלזין חילוק צין שדה צית השלחין ושדה צית הצעל לענין מכר ויש חילוק צין צאני לגיטוימא לכן לא ניתא לפרש שלחין כמו צעלמא דהוא משמע דלתא למעוטי שדה צית הצעל: **שאלין פירס וגו'**. על שם האילן שעשה דגיס ושולח פלרות כדכתיב ותעש דגיס ותשלח פלרות וגו' (ויחזקאל מ): **אמר תנא קמא ו באני אא מודבני ומחרד ל"ה רבן שמעון בן גמליאל בר מחווינתא בית מודבן**. ואף על גב דשמעינן נקמ"ו דצאני מודדני מ"מ כיון דתנא קמא אית ליה דאפילו צאני לא מודדני הוה ליה לרשב"ג לפרושי שפיר ולמימר דצאני וצר מחווינתא מודבן: הכי

דמי ניוזבן אגב מתא ואלא מאי עבדא כמטלטלא דמי ^(א) מאי אפי' אלא מאי אית לך למימר שאני בין מטלטלא דנייד ממטלטלא דלא נייד אפילו תימא עבדא כמקרקע דמי שאני בין מקרקע דנייד למקרקע דלא נייד: רבן שמעון בן גמליאל אומר המוכר את העיר מוכר את הסנטר: מאי סנטר הכא תרגימו בר מחווינתא שמעון בן אבטולמוס אומר באני מאן דאמר בר מחווינתא כל שכן באני מ"ד באני אבל בר מחווינתא לא מיוזבן תל בית הברדים ובית השלחין סברוה מאי שלחין באני דכתיב יושולח חיל מים על פני חוצות בשלמא למאן דאמר בר מחווינתא אמר תנא קמא באני מיוזבני בר מחווינתא לא מיוזבן ואתא רבן שמעון בן גמליאל למימר אפי' בר מחווינתא נמו מיוזבן אלא למ"ד באני ת"ק נמי הכי קאמר מי סברת מאי שלחין באני לא מאי שלחין גיטוינטא שנאמר ^א שלחין פירס רמונים אבל באני לא מיוזבני ואתא רבן שמעון בן גמליאל למימר אפי' באני נמי מודבני איכא דאמרי סברוה מאי שלחין גיטוינתאא בשלמא למאן דאמר באני אמר תנא קמא גוניינטא מיוזבן באני לא מיוזבני ואתא רשב"ג למימר אפילו באני מיוזבני אלא

תשמישו דמי ולא שגא הכי ולא שגא הכי אמרייהו קאי וראשון עיקר: **מתני' מכר את הסנטר**. דכתיס בכלל עיר. ומכר את התצרות לא אילטרקין למיתני דהיינו עיקר עיר דעיר משמע איר העיר: **ציוס שאלין**. שחון דלמרן דהו לא מכר וכ"ש חיטי ושערי: ואפילו היו **דס כו'**. בגמ' מפרש מאי אפילו ממה חמורין יותר משאר מטלטלין לימכר בכלל העיר: **דכמה ועבדים**. אין נקראין מאני תשמישתיא ומאחר שהן מכוזין כ"ש חיטי ושערי וכסף וזהב דהוו מטלטלי דלא ניידו כדמוכת בגמ': **הסנטר**. בגמ' מפרש: **גב' ש"מ**. ממחתי דקתני ברישא לא מכר את המטלטלין וקאמר צסיפא אצל אס אמר לו כל מה שצמחה אז העבדים מכוזין מכלל דמעיקרא לא הוו מודדני אגב מתא משוס דמטלטלי וינהו צתמיה ואנן מיבעיא לן צפרק מי שמת ^[א] ונקמן ק. אי כמטלטלי ^(א) אי כמקרקעי דמי כלומר הא מיבעיא ליה אס לפי לשון בני אדם קרוי מטלטלי או מקרקעי דמדאורייתא דחאי כמקרקעי דמי לנקות צכסף צבטר ובחוקה כדמתן צקידושין (דף כ:). משוס דליחקוש לקרקעות דכתיב ^[א] ויקרא ^[א] והסתחלתם אותם אצל לגבי לשון בני אדם לגבי מאן דלמר מטלטלי לפלניא מיבעיא לן התם ^[א] ונקמן ק. אי דעמו של אדם ליתן עבדו ^(א) בלשון זה או לא ולא איפשוט התם ואמאי הא איכא למפשטה ממחתי דהכא דלפי דעת בני אדם חשוב מטלטלי שהרי המוכר את העיר סתמא דעמו אמקרקעי ואפי' הכי לא מכר את העצדים: מאי אפילו. דמשמע אפי' עצדים שאלן להם דין מטלטלי: **אלא מאי אים לך למימר**. אמאי קתני אפי' משוס דשאני מטלטלי דנייד שיש צו רוח חיים ויכול להוליכו לעיר אחרת ממטלטלי דלא ניידו **סד"א** אפי' כי אמר כל מה שצמחה וגמכרו מטלטלי דלא ניידו אלו העצדים והצדמות אינן מכוזין דלא מצטלו אגב מתא קמ"ל דמכוזין הן. ואפי' תימא נמי דעצדא לגבי שאר דיני כמקרקעי דמו ואמאי לא קני להו הכא גבי מקרקעי משוס דשאני כו' דלזין דעמו של מוכר עיר אלא לרצרים הקצועים צעיר ונקראין על שם העיר אצל זה שיכול לצאת מן העיר אינו בכלל עיר: **צר מחווינתא**. עצב הממונה להגיד ולחוויו תחומי השדות של מי זה ושל מי זה והוא עצב לשר העיר ואי אפשר לעיר בלא אותו ^(א). ורבינו חננאל פירש סנטר הוא שומר העיר לשון נטררה לא הכרמים (שיר א': א): **שמעון בן אצטולמוס**. כפר"ח: צאני שדות שקציב המדניה: **כל שכן צאני**. דלא ניידו: **לא מודבן**. משוס דנייד: **דכסיב ושולה מים**. כלומר להכי נקראין שאלין שצריכין לגשמים. הכא לא גרסינן אצל צר מחווינתא לא אלא הכי גרסינן ^(א) ושולה מים וגו': **בשלמא למאן דאמר צר מחווינתא כו' אלא למאן דאמר**. גנות הסמוכין לעיר ושצתוך העיר דשייכי לעיר טפי מצאני שהרי גן ראוי לטייל צו כמו צבית: **שאלין**. גנות המשלחין פירות בכל שנה: **בשלמא למאן דאמר**. דסנטר היינו צאני היינו דקאמר תנא קמא גיטוינטא דהיינו שאלין מודדני אצל צאני לא ואמא רבן שמעון בן גמליאל לנמימר אפילו צאני מודדני: אלא

אלא מאי עבדא במשפטי דמי מאי אפי"ו. לאו משוס דאי כמקרקעי דמי אחי שפיר דהא מ"מ מצהמה איכא לאקשווי מאי אפי' אלא לומר דלא מפליגין צין מטלטלי דניידו כמטלטלי דלא ניידו פריך ור"ה דהוי מזני למיפרך אי כמטלטלי דמי אפי' גבי חצר יכו מכוזין: **ב"י סברת מאי שאלין כו'**. ואס תאמר דכזולי גמרא הוו צית השלחין צאני שדות שמשקין אותן ומאי שגא הסא דמשנינן לזו מכל צית השלחין שצגמרא ויש לומר דפשיטא ליה לגמרא דלזין חילוק צין שדה צית השלחין ושדה צית הצעל לענין מכר ויש חילוק צין צאני לגיטוימא לכן לא ניתא לפרש שלחין כמו צעלמא דהוא משמע דלתא למעוטי שדה צית הצעל: **שאלין פירס וגו'**. על שם האילן שעשה דגיס ושולח פלרות כדכתיב ותעש דגיס ותשלח פלרות וגו' (ויחזקאל מ): **אמר תנא קמא ו באני אא מודבני ומחרד ל"ה רבן שמעון בן גמליאל בר מחווינתא בית מודבן**. ואף על גב דשמעינן נקמ"ו דצאני מודדני מ"מ כיון דתנא קמא אית ליה דאפילו צאני לא מודדני הוה ליה לרשב"ג לפרושי שפיר ולמימר דצאני וצר מחווינתא מודבן: הכי

דמי ניוזבן אגב מתא ואלא מאי עבדא כמטלטלא דמי ^(א) מאי אפי' אלא מאי אית לך למימר שאני בין מטלטלא דנייד ממטלטלא דלא נייד אפילו תימא עבדא כמקרקע דמי שאני בין מקרקע דנייד למקרקע דלא נייד: רבן שמעון בן גמליאל אומר המוכר את העיר מוכר את הסנטר: מאי סנטר הכא תרגימו בר מחווינתא שמעון בן אבטולמוס אומר באני מאן דאמר בר מחווינתא כל שכן באני מ"ד באני אבל בר מחווינתא לא מיוזבן תל בית הברדים ובית השלחין סברוה מאי שלחין באני דכתיב יושולח חיל מים על פני חוצות בשלמא למאן דאמר בר מחווינתא אמר תנא קמא באני מיוזבני בר מחווינתא לא מיוזבן ואתא רבן שמעון בן גמליאל למימר אפי' בר מחווינתא נמו מיוזבן אלא למ"ד באני ת"ק נמי הכי קאמר מי סברת מאי שלחין באני לא מאי שלחין גיטוינטא שנאמר ^א שלחין פירס רמונים אבל באני לא מיוזבני ואתא רבן שמעון בן גמליאל למימר אפי' באני נמי מודבני איכא דאמרי סברוה מאי שלחין גיטוינתאא בשלמא למאן דאמר באני אמר תנא קמא גוניינטא מיוזבן באני לא מיוזבני ואתא רשב"ג למימר אפילו באני מיוזבני אלא

תשמישו דמי ולא שגא הכי ולא שגא הכי אמרייהו קאי וראשון עיקר: **מתני' מכר את הסנטר**. דכתיס בכלל עיר. ומכר את התצרות לא אילטרקין למיתני דהיינו עיקר עיר דעיר משמע איר העיר: **ציוס שאלין**. שחון דלמרן דהו לא מכר וכ"ש חיטי ושערי: ואפילו היו **דס כו'**. בגמ' מפרש מאי אפילו ממה חמורין יותר משאר מטלטלין לימכר בכלל העיר: **דכמה ועבדים**. אין נקראין מאני תשמישתיא ומאחר שהן מכוזין כ"ש חיטי ושערי וכסף וזהב דהוו מטלטלי דלא ניידו כדמוכת בגמ': **הסנטר**. בגמ' מפרש: **גב' ש"מ**. ממחתי דקתני ברישא לא מכר את המטלטלין וקאמר צסיפא אצל אס אמר לו כל מה שצמחה אז העבדים מכוזין מכלל דמעיקרא לא הוו מודדני אגב מתא משוס דמטלטלי וינהו צתמיה ואנן מיבעיא לן צפרק מי שמת ^[א] ונקמן ק. אי כמטלטלי ^(א) אי כמקרקעי דמי כלומר הא מיבעיא ליה אס לפי לשון בני אדם קרוי מטלטלי או מקרקעי דמדאורייתא דחאי כמקרקעי דמי לנקות צכסף צבטר ובחוקה כדמתן צקידושין (דף כ:). משוס דליחקוש לקרקעות דכתיב ^[א] ויקרא ^[א] והסתחלתם אותם אצל לגבי לשון בני אדם לגבי מאן דלמר מטלטלי לפלניא מיבעיא לן התם ^[א] ונקמן ק. אי דעמו של אדם ליתן עבדו ^(א) בלשון זה או לא ולא איפשוט התם ואמאי הא איכא למפשטה ממחתי דהכא דלפי דעת בני אדם חשוב מטלטלי שהרי המוכר את העיר סתמא דעמו אמקרקעי ואפי' הכי לא מכר את העצדים: מאי אפילו. דמשמע אפי' עצדים שאלן להם דין מטלטלי: **אלא מאי אים לך למימר**. אמאי קתני אפי' משוס דשאני מטלטלי דנייד שיש צו רוח חיים ויכול להוליכו לעיר אחרת ממטלטלי דלא ניידו **סד"א** אפי' כי אמר כל מה שצמחה וגמכרו מטלטלי דלא ניידו אלו העצדים והצדמות אינן מכוזין דלא מצטלו אגב מתא קמ"ל דמכוזין הן. ואפי' תימא נמי דעצדא לגבי שאר דיני כמקרקעי דמו ואמאי לא קני להו הכא גבי מקרקעי משוס דשאני כו' דלזין דעמו של מוכר עיר אלא לרצרים הקצועים צעיר ונקראין על שם העיר אצל זה שיכול לצאת מן העיר אינו בכלל עיר: **צר מחווינתא**. עצב הממונה להגיד ולחוויו תחומי השדות של מי זה ושל מי זה והוא עצב לשר העיר ואי אפשר לעיר בלא אותו ^(א). ורבינו חננאל פירש סנטר הוא שומר העיר לשון נטררה לא הכרמים (שיר א': א): **שמעון בן אצטולמוס**. כפר"ח: צאני שדות שקציב המדניה: **כל שכן צאני**. דלא ניידו: **לא מודבן**. משוס דנייד: **דכסיב ושולה מים**. כלומר להכי נקראין שאלין שצריכין לגשמים. הכא לא גרסינן אצל צר מחווינתא לא אלא הכי גרסינן ^(א) ושולה מים וגו': **בשלמא למאן דאמר צר מחווינתא כו' אלא למאן דאמר**. גנות הסמוכין לעיר ושצתוך העיר דשייכי לעיר טפי מצאני שהרי גן ראוי לטייל צו כמו צבית: **שאלין**. גנות המשלחין פירות בכל שנה: **בשלמא למאן דאמר**. דסנטר היינו צאני היינו דקאמר תנא קמא גיטוינטא דהיינו שאלין מודדני אצל צאני לא ואמא רבן שמעון בן גמליאל לנמימר אפילו צאני מודדני: אלא

תשמישו דמי ולא שגא הכי ולא שגא הכי אמרייהו קאי וראשון עיקר: **מתני' מכר את הסנטר**. דכתיס בכלל עיר. ומכר את התצרות לא אילטרקין למיתני דהיינו עיקר עיר דעיר משמע איר העיר: **ציוס שאלין**. שחון דלמרן דהו לא מכר וכ"ש חיטי ושערי: ואפילו היו **דס כו'**. בגמ' מפרש מאי אפילו ממה חמורין יותר משאר מטלטלין לימכר בכלל העיר: **דכמה ועבדים**. אין נקראין מאני תשמישתיא ומאחר שהן מכוזין כ"ש חיטי ושערי וכסף וזהב דהוו מטלטלי דלא ניידו כדמוכת בגמ': **הסנטר**. בגמ' מפרש: **גב' ש"מ**. ממחתי דקתני ברישא לא מכר את המטלטלין וקאמר צסיפא אצל אס אמר לו כל מה שצמחה אז העבדים מכוזין מכלל דמעיקרא לא הוו מודדני אגב מתא משוס דמטלטלי וינהו צתמיה ואנן מיבעיא לן צפרק מי שמת ^[א] ונקמן ק. אי כמטלטלי ^(א) אי כמקרקעי דמי כלומר הא מיבעיא ליה אס לפי לשון בני אדם קרוי מטלטלי או מקרקעי דמדאורייתא דחאי כמקרקעי דמי לנקות צכסף צבטר ובחוקה כדמתן צקידושין (דף כ:). משוס דליחקוש לקרקעות דכתיב ^[א] ויקרא ^[א] והסתחלתם אותם אצל לגבי לשון בני אדם לגבי מאן דלמר מטלטלי לפלניא מיבעיא לן התם ^[א] ונקמן ק. אי דעמו של אדם ליתן עבדו ^(א) בלשון זה או לא ולא איפשוט התם ואמאי הא איכא למפשטה ממחתי דהכא דלפי דעת בני אדם חשוב מטלטלי שהרי המוכר את העיר סתמא דעמו אמקרקעי ואפי' הכי לא מכר את העצדים: מאי אפילו. דמשמע אפי' עצדים שאלן להם דין מטלטלי: **אלא מאי אים לך למימר**. אמאי קתני אפי' משוס דשאני מטלטלי דנייד שיש צו רוח חיים ויכול להוליכו לעיר אחרת ממטלטלי דלא ניידו **סד"א** אפי' כי אמר כל מה שצמחה וגמכרו מטלטלי דלא ניידו אלו העצדים והצדמות אינן מכוזין דלא מצטלו אגב מתא קמ"ל דמכוזין הן. ואפי' תימא נמי דעצדא לגבי שאר דיני כמקרקעי דמו ואמאי לא קני להו הכא גבי מקרקעי משוס דשאני כו' דלזין דעמו של מוכר עיר אלא לרצרים הקצועים צעיר ונקראין על שם העיר אצל זה שיכול לצאת מן העיר אינו בכלל עיר: **צר מחווינתא**. עצב הממונה להגיד ולחוויו תחומי השדות של מי זה ושל מי זה והוא עצב לשר העיר ואי אפשר לעיר בלא אותו ^(א). ורבינו חננאל פירש סנטר הוא שומר העיר לשון נטררה לא הכרמים (שיר א': א): **שמעון בן אצטולמוס**. כפר"ח: צאני שדות שקציב המדניה: **כל שכן צאני**. דלא ניידו: **לא מודבן**. משוס דנייד: **דכסיב ושולה מים**. כלומר להכי נקראין שאלין שצריכין לגשמים. הכא לא גרסינן אצל צר מחווינתא לא אלא הכי גרסינן ^(א) ושולה מים וגו': **בשלמא למאן דאמר צר מחווינתא כו' אלא למאן דאמר**. גנות הסמוכין לעיר ושצתוך העיר דשייכי לעיר טפי מצאני שהרי גן ראוי לטייל צו כמו צבית: **שאלין**. גנות המשלחין פירות בכל שנה: **בשלמא למאן דאמר**. דסנטר היינו צאני היינו דקאמר תנא קמא גיטוינטא דהיינו שאלין מודדני אצל צאני לא ואמא רבן שמעון בן גמליאל לנמימר אפילו צאני מודדני: אלא

עין משפט

נר מצוה

בג א מ"י פ"ה מהל' מביה הלכה ט פתח עשין פט טושי' ח"מ כ"י רטו פ"ז:
מוד ב מ"י שם ה' ח טושי' שם פ"ז:
מוד ג מ"י שם פ"ז הלכה א פתח טושי' שם ספיק' ד:

רבינו גרשום

בימות הגשמים. שהיו יורדו: דהוו ששחו בהו שושמי. ולאחר שהיו כבישין אותן היו מוליכין לבית הכד כרי לדרוס אותן: אי איל בית הכד וכל תשמישיו אני מוכר לך (א) ואלין מצרנחא ודאי לא קנה. משום דאיכא למימר מצרים הרחיב לו ודאי דקאמר ואלין מצרנחא אכית הכד קאמר ואתנחו תשמישין דחייב בבית הכד. אבל הנהו תנחא לא קנה דאמרי' מצרים הרחיב לו. אבל אמר ליה אלין מצרנחא בית הכד וכל תשמישיו אכילה מלתא קאמר וקנה הכל בכל שמחזיקין המצרים: **פיס'** ובית השלחין. מפרש בגמ': ש"מ. מוקתני גבי מטלטלין אפי' היו בה בהמה ועבדים כולן מכוזין ואיכא למשמע מינה דעבדא ומטלטלי דמי דאי כמקרקעי דמי וכו': אי הכי מאי אפי'. דמשמע דלאו כמטלטלין דמי: אלא מאי אית לך למימר. דקתני ליה גבי מטלטלין וקתני אפי' משום דשאני מטלטלי דניידו כלומר שיש בן רוח חיים כשאר מטלטלי ומשום הכי אצטרך למיתני להו לבני מטלטלי: אפילו חימא. נמי דכמקרקעי דמי ואמאי לא קתני להו גבי מקרקעי משום דשאני וכו': סנטר בר מחווינתא. זה סנטרה המדינה שהוא מחוזה ורודע כמה בני אדם פורעין פס למלך ומכמה בתים ומכמה שדות וכמה שיידי לעיר: בני. אלו שדות שסביב המדינה: למאן דאמר דבר מחווינתא מודבן. דלא שייך לעיר כל כך: כל שכן בני. שדות בית הבעל דשייכי לעיר: דכתיב ושולח מים על פני חוצות. כלומר כל שעה וכל עת צריך להשתוק בבית: בשלמא למאן דאמר היינו דאמר ח"ק דבני דהיינו בית השלחין מודבני. משום דשייכי בעיר אבל בר מחווינתא כו': תנא קמא. דר' שמעון דמתני': נמי הכי קאמר. מכר בית השלחין דהיינו באני ואי אבין ר' שמעון תל"ח: מאי בית השלחין גיטוינטא. גנים דבתוך העיר וינהו אבל באני לא מודבני לתנא קמא ולעולם סנטר באני: בשלמא למאן דאמר דסנטר היינו באני. היינו דקאמר

^[א] ג' דינו מאן הוא בני הלשון אחר שצידי השפ"ח ו"ל דני' אי אגב אלן מצינחא מקודס או שאמר בסוף.